

Hållbarhetsbrev

Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Lite artificiell intelligens mår alla bra av

Har vi nu gått in i AI-eran? Åtminstone på marknaden. Cirka 800 miljarder dollar är öronmärkta för kapitalinvesteringar i datacenter med tillhörande utrustning bara i år. Det är onekligen häftigt, vilka investeringar tekniken kan sjösätta. Majoriteten av marknaden drivs av AI. En revolutionerande teknologi som världen springer rätt in i. Känns som exakt det området som hållbarhetsfären kommer behöva formulera en uppfattning om i framtiden. Vi försöker i detta brev lista tre områden där AI har en uppenbar och långtgående påverkan på människor, samhälle och ekonomi och vad investerare kommer behöva ta ställningen till förr eller senare.

Fantastisk teknologi som fritt löper rakt in i riskzoner

Information och verklighet i en AI-värld

För att låna ett argument från försvarssektorn de senaste fem åren: utan ett försvar av våra fria samhällen finns det ingen hållbarhet att värna. Om vi med ett fritt samhälle menar ett demokratiskt sådant bör vi fråga oss hur vi hanterar massiva påverkansoperationer från andra länder/aktörer i den digitala sfären: sociala medier. Vad gör vi åt en potentiell AI-botarmé som ska förankra en viss idé hos befolkningen, påverka ett valresultat eller bara så osämja mellan olika delar av samhället? Vad gör vi åt bolag som tillhandahåller den typen av digital infrastruktur utan några som helst skyddsmekanismer, som att exempelvis förbjuda botar från att disseminera direkt falska påståenden. Idag kan vi hålla personer till rätta för förtal, vem anmäler man om någon riktar en botarmé mot politiker eller andra samhällsinstanser för den delen? Vi låter inte fientliga aktörer köpa våra medier men samtidigt kan vad som helst sändas ut i den digitala världen. Botar är inget nytt, men AI-utrustade botar som kontinuerligt lär sig bästa sättet att övertyga är. Valet i USA 2016 slutade med techbolagen sittandes framför kongressen och senaten för att redogöra hur de skyddade sina plattformar från påverkansoperationer – i det fallet från Ryssland. Det var en tämligen volatil period för bolagen och ägarna av bolagen. Vår gissning är att vi är ett '2016-event' från att man ser över dessa bolag igen; denna gång inte bara i Washington utan även i andra huvudstäder runtom i världen.

Vapentillgänglighet

En annan risk är biologiska vapen; detta har varit på tapeten på flertalet forum och bland annat försvarstankesmedjan RAND, baserad i USA, och MIT, har skrivit omfattande på temat. RAND och MIT rapporterade att de bästa LLM-modellerna visat sig kunna ge instruktioner för hur man skapar farliga virus från kommersiellt tillgängligt syntetisk DNA. Detta kan alltså användas av terrorister, stater, eller varför inte enskilda personer, för att orsaka enorm skada. När väl Anthropic och OpenAIs prospekt för deras kommande IPO:s blir offentliggjorda, hur stort fokus kommer ligga på dessa aspekter av affärsmodellerna hos investerare?

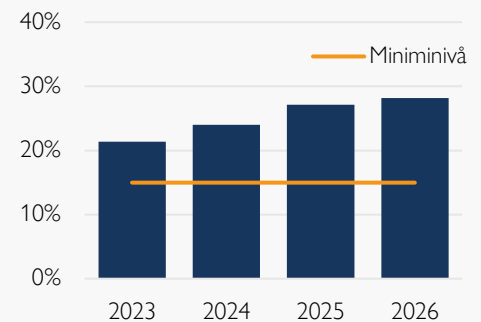

Emir Borovac, CFA
Hållbarhetsansvarig

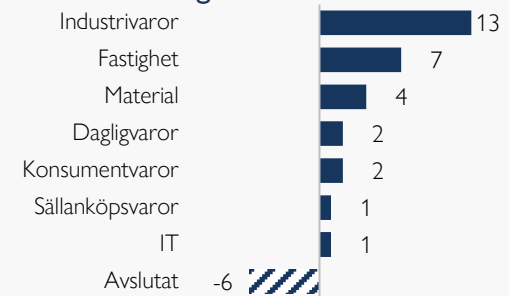
Hampus Schylander
Hållbarhetsanalytiker

Andel hållbara investeringar

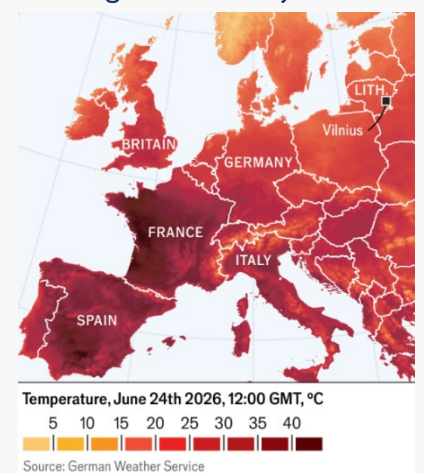

Andel av Cliens fonders totala förvaltade kapital investerat i bolag som bidrar till klimatomställningen

Påverkansdialoger

Månadens graf: värmebölja över EU

Ekonomi och människor

Slutligen är väl den mest brännande frågan huruvida samhället kommer att tolerera en potentiell massarbetslöshet från AI. Citrini Research skrev en fiktiv dystopisk 'tillbakablick', från år 2028, om de makroekonomiska konsekvenserna av AI och i samband med det sålde vissa sektioner marknaden sålde av kraftigt.

Vi kan inte sia i utfallen av AI framgent, det verkar som att AI-industrin själv har svårt att komma fram till en konsensus. Det vi kan konstatera är att vi kommer gå in i en volatil period innan vi har hittat en jämvikt i hur samhället och ekonomin förhåller sig till AI men även hur AI:n förhåller sig till övriga institutioner den påverkar. Än har vi inte några riktlinjer runt AI på ett nationellt eller internationellt plan. Det betyder inte att vi inte kommer att få riktlinjer, frågan är bara från var och under vilka förutsättningar dessa riktlinjer kommer. Vi ser redan hur datacenterutbyggnaden möter stora motsättningar i USA. Studenter [buar ut förre VD:n](#) på Google varje gång han nämner AI under besök på universitet. Sabotage och vandalism av datacenter ökar samtidigt som de miljörelaterade frågorna kring energianvändningen också finns där. Poängen är att vem som helst kan ta tag i "AI-frågan" på bekostnad av investerare, oavsett politisk orientering. Då verkar det som att ett investerarett initiativ är på tapeten, just för att föregå, eller åtminstone påverka något, den riktningen AI-debatten kommer gå.

Det är mot bakgrund i all osäkerhet det är väldigt intressant att se multiplarna som investerare är beredda att betala för AI-relaterade namn på marknaden idag. Framtiden kommer inte vara lika friktionsfri som den varit hittills. Detta kommer bli ett oerhört intressant tema att följa.

Månadens graf får tala för sig själv: massiv värmebölja i Europa.

Finns det frågor eller funderingar är det bara att återkomma.
Under tiden vill vi önska er alla en riktigt härlig sommar!

Med vänliga hälsningar,
Hållbarhetsteamet hos Cliens

CLIENS KAPITALFÖRVALTNING AB

Engelbrektsplan 2, 4 tr
114 34 Stockholm

Växel: 08-506 503 90
E-post: info@cliens.se